EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2009. március 25.)

a magyar Pénzügyminisztérium kérésére
a pénzügyi rendszer stabilitása érdekében vállalható állami garanciák eljárási szabályairól szóló kormányrendelet iránti javaslatról

(CON/2009/28)

Bevezetés és jogalap

2009. március 17-én a magyar Pénzügyminisztérium felkérte az Európai Központi Bankot („EKB”), hogy alkosson véleményt a pénzügyi rendszer stabilitása érdekében vállalható állami garanciák eljárási szabályairól szóló kormányrendelet iránti javaslatról (a továbbiakban: a rendeletjavaslat).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 105. cikkének (4) bekezdésén és a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat[1] 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésén alapul, mivel a rendeletjavaslat a pénzügyi intézményekre alkalmazandó rendelkezéseket tartalmaz annyiban, hogy a rendelkezések lényeges befolyásolják a pénzügyi intézmények és piacok stabilitását. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A rendeletjavaslat célja

1.1 A rendeletjavaslat elfogadásának jogalapja a pénzügyi közvetítőrendszer erősítéséről szóló törvény (a továbbiakban: a törvény)[2], amelynek az volt a célja, hogy visszaszorítsa a globális pénzügyi válság magyarországi hatásait és fenntartsa az ország pénzügyi rendszerének stabilitását. Emellett a törvény többek között felhatalmazza a Magyar Államot arra, hogy garanciát vállaljon a hitelintézetek hitelezők felé fennálló tartozásai tekintetében, a következő együttes feltételek teljesülése mellett: a) a garanciavállalást a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának elnöke és a Magyar Nemzeti Bank („MNB”) elnöke együttesen javasolja; b) a kötelezettség alapja hitelszerződés vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír; c) a hitelintézet kötelezettségének lejárata legalább három hónap, és legfeljebb öt év; d) a hitelintézet kötelezettsége a törvény hatályba lépése és 2009. december 31. között keletkezik; e) a kötelezettség euróban,

1 HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

2 A 2008. évi CIV. törvény a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának erősítéséről. *Magyar Közlöny*, 2008. december 22., 24618. o.

svájci frankban vagy forintban van meghatározva. Az állami garanciavállalások együttes összege legfeljebb 1 500 milliárd forint lehet. A törvény 7. § (8) bekezdése előírja, hogy a kormány rendeletben állapítja meg a törvény alapján vállalható garanciához kapcsolódó eljárási szabályokat.

1.2 A rendeletjavaslat részletes eljárási szabályokat állapít meg az állami garancia kedvezményezett intézmények általi igénylésére és annak odaítélésére. A rendeletjavaslat meghatározza a garanciaigénylés jóváhagyási eljárását, az információszolgáltatási követelményeket, valamint a garancia beváltásának részletes szabályait. A rendeletjavaslat egyben előírja, hogy a hitelintézetekkel kötött megállapodásoknak tartalmazniuk kell a hitelintézet hitelezési tevékenységgel kapcsolatos és egyéb kötelezettségvállalásait, valamint a kötelezettségvállalások megszegésének következményeit.

1.3 A törvénynek megfelelően a rendeletjavaslatot 2009. december 31-ig kell alkalmazni.

2. Általános észrevételek

2.1 Amint azt említettük, a rendeletjavaslat részletes rendelkezéseket állapít meg a törvény végrehajtására, mely törvényre vonatkozó észrevételeit az EKB a CON/2008/81[3] véleményében tette meg. A CON/2008/81 véleményben tett észrevételek a rendeletjavaslatra is vonatkoznak.

2.2 Az EKB megjegyzi különösen, hogy az euroövezet állam- és kormányfőinek az euroövezeti országok összehangolt európai cselekvési tervéről szóló, 2008. október 12-i nyilatkozatának (a továbbiakban: a nyilatkozat)[4] megfelelően a tagállamoknak összehangoltan kell fellépniük annak megelőzésére, hogy a nemzeti végrehajtás jelentős eltérései ellentétes hatásokat fejtsenek ki, és torzulásokat okozzanak a globális banki piacokon. A nyilatkozat elismeri az EKB-val együttműködésben folyó munka szükségességét az eurorendszer likviditáskezelésével való összhang és ennek operatív keretrendszerével való összeegyeztethetőségének biztosítására[5].

2.3 Ezen túlmenően az EKB hangsúlyozza annak biztosítása fontosságát, hogy a javasolt szabályozások feleljenek meg a vonatkozó közösségi jogi rendelkezéseknek, ideértve az Európai Unió egységes piaci elveit és a pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó jogszabályokat, valamint a versenyjogi és állami támogatási szabályokat.

2.4 Az EKB a CON/2008/81 véleményének 3.5. pontjában megjegyezte, hogy kerülendő a bankközi betétekre állami garancia nyújtása, mivel az alkalmas lehet arra, hogy zavarja a központi bank likviditásbővítő műveleteit, és ekként a monetáris politikai döntések végrehajtását[6]. Az EKB úgy vélte különösen, hogy a törvény szerint nyújtandó állami garanciák vonatkozhatnak a hitelfelvevő

---

3 Az EKB 2008. december 1-i CON/2008/81 véleménye a magyar pénzügyminisztérium kérésére a pénzügyi közvetítőrendszer erősítéséről szóló törvényjavaslatról.

4 A nyilatkozat elérhető a Francia Elnökség weboldalán a www.ue2008.fr címen.

5 Lásd a CON/2008/81 EKB-vélemény 2.2., valamint 3.2. és azt követő pontjait.

6 Lásd a belga pénzügyminisztérium kérésére a pénzügyi szektorról és a pénzügyi szolgáltatásokról szóló, 2001. augusztus 2-i törvény 117b. cikke alapján elfogadott királyi rendelettervezetről szóló, 2008. október 17-i CON/2008/50 EKB-vélemény 3.2. pontját.

bank által más banktól felvett fedezetlen hitel visszafizetésére, mely esetben a garancia ugyanolyan hatást fejthet ki, mint a bankközi hitelek visszafizetésére szóló garancia. Ezzel összefüggésben az EKB megismétli azon ajánlását, hogy kerülni kell a betéti garanciákkal azonos hatású állami garanciák vállalását.

2.5 Végezetül az EKB hivatkozik az EKB Kormányzótanácsának a banki tartozások tekintetében vállalt kormányzati garanciákról szóló ajánlására[7]. Ennek alapján az EKB megismétli azon álláspontját, hogy az állami garancia díjának kockázatalapúnak és a piaci viszonyoknak megfelelőnek kell lennie, és a díj meghatározásának a megfelelő piaci garancia költsége alapján kell történnie. Fontos, hogy az állami garancia árának meghatározásakor össze kell kapcsolni a garanciában részesülő hitelintézet által fizetendő díj szintjét az egy évet meghaladó lejáratú, a garanciavállalás tárgyát képező kötelezettségek hátralévő futamidejével.

3. Különös megjegyzések

A törvénynek megfelelően a rendeletjavaslat előírja az MNB részvételét, de azt csak a garanciavállalás eljárására korlátozza. Az EKB tisztában van különösen azzal, hogy az MNB elnöke véleményt nyilvánít arról, hogy az adott hitelintézetnek történő garanciavállalás indokolt-e a pénzintézet likviditási helyzetére és a pénzügyi rendszerben általa betöltött szerepre figyelemmel; úgy értelmezi, hogy az MNB részvétele nem lép túl e tanácsadói szerepkörön. Ezzel összefüggésben az EKB ajánlja, hogy az MNB kapjon tájékoztatást arról is, ha a garancia beváltása várható, amint azt a rendeletjavaslat 7. § (1) bekezdése előírja az államháztartásért felelős miniszter és az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság esetében.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2009. március 25-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET

7 Lásd az EKB Kormányzótanácsának a banki tartozások tekintetében vállalt kormányzati garanciákról szóló, 2008. október 20-án kiadott ajánlását, amely elérhető az EKB weboldalán, a www.ecb.europa.eu címen.